Zaterdag, 6 Maart 1943 DAGBLAD 60ste Jaargang, No 3844

AMIGOE DI CURAÇAO

Dit blad verschijnt dagelijks (behalve s Zondags)
Abonnementsprijs voor het Staatsdeel
f 1.50 per maand [Aruba f 2.—] bij vooruitbetaling.
Afzonderlijke nummers f 0.10.

Adm.: Tel., 1550. Redactie Tel. 1858.
Hoofdredacteur: Dr. JOH. HARTOG
Spreekuur van de Redactie 16—18 uur.
Uitgeefster: Paulus-drukkerij.
Bureaux: Conscientiesteeg 27—29.
Adres: Postbus 80, Willemstad.

Kantoor Verenigde Staten: M. D. BROMBERG & Asso. Inc.
19 to 25 West 44th Street, New York N. Y.
Kantoor voor Redactie en Administratie Gebiedsdeel Aruba:
J. E. CROES, Postbus 14, Nassaustraat, Oranjestad, Telef. 38

Donderende aanval op Essen.

Russen nemen nog 80 plaatsen aan Centrale front. Duitse vloot-concentratie nabij Trondheim.

Geen spoor van Japans convooi overgebleven; thans 82 vliegtuigen boven Bismarck Zee vernietigd.

HET RUSSISCHE OFFENSIEF IN HET NOORDEN.

Eddy Gilmore seint uit Moskou:

Ondanks de slechte weergesteldheid schijnt het Rode leger maar steeds voort te rukken in de richting van de laatste Duitse stellingen in de omgeving van Moskou. Deze lopen van Gzhevask naar het Zuiden door Vyazma naar Bryansk. De Duitsers langs deze linie hebben de Russen ten Westen van zich, waardoor voor hen de bedreiging ontstaat te worden omsingeld of gelijk bij Stalingrad het geval was, van achteren te worden aangevallen. Slechts 400 kilometer scheiden nog de twee Russische legers, die de lange linie der Duitsers bedreigen. Deze linie loopt van Smolensk in de richting van Moskou en heeft zich gedurende meer dan een jaar weten te handhaven.

Het Zuidelijke Russische leger baant zich gestadig een weg naar Bryansk, terwijl het Noordelijke Sovjet-leger oprukt ten Zuiden en Zuid-Westen van Rzhev. Gedurende de laatste 24 uren hebben de Russen de afstand, die deze beide legers scheidt, ongeveer 50 kilometer korter gemaakt. Een belangrijk succes van het Rode leger, dat in Noordelijke en Noordwestelijke richting van Kursk uit is opgerukt was de verovering van Sovsk, 115 kilometer ten Zuiden van Bryansk. Naargelang dit leger de snelheid van zijn opmars behoudt, wordt het gevaar van Bryansk groter. Door de verovering van Rzhev zijn ook Gzhevatsk en Vyazma in gevaar gekomen. „Pravda" zeide, dat de Russen het zwaar versterkte Olenino namen, na een „paardenhoef" om de stad geslagen te hebben.

De verovering van de meeste Duitse stellingen langs de gehele lijn tussen Rzhev en Velikie Lukie bewijst, dat de Russen zowel ten Noorden als ten Noord-Westen van Smolensk, de Duitse operatie-basis tegen Noord-, Midden- en Noord West-Rusland, grote strijdkrachten hebben samengetrokken. Alzo bevinden de Sovjets zich dan ook in een toestand om op te rukken naar de nabij gelegen grens van Wit Rusland.

Volgens „Pravda" zou ten Zuid-Westen van Rzhev een grote luchtactiviteit heersen tussen de terugtrekkende Duitsers en de achtervolgende Russen. Boven Rzhev zelf heerst er een doodse stilte.

De zware en hevige Duitse tegenaanvallen in het Don-bassin houden steeds aan, doch hieromtrent maakte men niet veel biezonders bekend. Ten Westen van Rostov is het Russische offensief in volle voortgang. In het district Lgov drongen de Russen de Kuban binnen en naderden nog meer de kusten van de Zwarte Zee (Moskou, (AP) 5.3).

RUSSISCH MIDDERNACHTELIJK COMMUNIQUÉ.

Het Russisch middernachtelijk communiqué zeide: „Gedurende de dag van 5 Maart zetten onze troepen hun offensieve gevechten voort in dezelfde richtingen als tevoren. Ten Zuid-Westen van Rzhev zetten onze troepen hun succesrijk offensief voort en veroverden zij meer dan 50 bewoonde plaatsen. De Duitsers toonden een hardnekkige weerstand. Zij wierpen infanterie, tanks en artillerie in de strijd. Onze troepen verpletterden de vijandelijke defensies zonder haar de kans te bieden zich in te graven in voordelige stellingen" (Moskou, (AP) 6.3).

RUSSISCH MIDDACOMMUNIQUÉ.

Het Russisch middagcommuniqué luidt als volgt:

„Tijdens de nacht van 5 op 6 Maart voerden onze troepen offensieve gevechten in dezelfde richtingen als tevoren.

Ten Zuiden en Zuid-Westen van Rzhev drongen onze troepen voort en bezetten zij meer dan 30 bewoonde plaatsen. De oprukkende Sovjet-eenheden staken de rivier de Osuga over en veroverden het spoorwegstation Osuga.

In gevechten tegen den vijand, die taai verzet biedt, werden ongeveer 800 officieren en manschappen gedood. 3 Vliegtuigen, 57 tanks, 8 kanonnen en grote hoeveelheden mortieren en machinegeweren werden veroverd. Meer dan 100 vijandelijke officieren en manschappen werden gevangen genomen. Ten Westen van Rostov aan de Don wisselden onze troepen artillerie-vuur met den vijand. In het gebied van de hoogte X sloegen onze troepen een vijandelijke tegenaanval af en ruimden zij ongeveer 70 Duitse officieren en manschappen op. Een kanon, 70 geweren en 6000 patronen werden veroverd.

Ten Zuid-Westen van Vorosjilovgrad vielen detachementen van de afdeling X den vijand in de rug aan. De Russische troepen ruimden ongeveer een compagnie van de Hitlerieten op en verbrandden 2 Duitse tanks. Ten Noord-Westen van Charkov verovere den de manschappen van de afdeling X een bewoonde plaats. In de gevechten om deze plaats werden 200 Hitlerieten opgeruimd. 2 Duitse tanks, 4 kanonnen, 15 vrachtauto's met ammunitie en 6 olietanks werden vernield.

Ten Westen van Sevsk leverden onze troepen aanvallende gevechten en veroverden zij verschillende bewoonde plaatsen. De vijand bood hardnekkig weerstand en deed herhaaldelijk tegenaanvallen. Bij het afslaan van een tegenaanval der nazies ruimden de eenheden van de X-formatie meer dan 400 Duitse officieren en manschappen op en namen zij 100 gevangenen. In een andere sector vonden felle gevechten plaats om een bewoonde plaats, die verschillende malen van eigenaar verwisseld was. In de nacht verdreven onze troepen den vijand, die zich in deze plaats had genesteld.

Een detachement guerrilla's, dat opereert in een district van de Oekraïne, bracht een Duits transportvliegtuig van het type JU52 omlaag. De bemanning van zeven werd gedood" (Moskou, (AP) 6.3).

GROTE SAMENTREKKING VAN DUITSE VLOOTSTRIJDKRACHTEN.

Ernest Agnew seint uit Londen:

De Engelse nieuwsbladen publiceerden berichten, waarin gezegd wordt, dat een machtige samentrekking van Duitse oorlogsschepen nabij Trondheim in Noorwegen heeft plaats gehad. Volgens berichten in de „Evening Standard" en de „Daily Telegraph", die echter niet de bron van de inlichtingen verstrekken, zouden tot deze groep behoren: het slagschip „Tirpitz", 35.000 ton groot zusterschip van de verloren „Bismarck", ten minste twee kruisers van de Hipper-klasse van 10.000 ton en een aantal snelle torpedojagers. Naar men zegt zou ook het vliegdekschip „Graf Zeppelin", waarvan de bouw in 1938 begon, tot de groep behoren. Voorts zou aanwezig zijn het 26.000 ton grote slagschip „Scharnhorst", dat drie weken geleden in het Skagerrak tussen Noorwegen en Denemarken zou zijn bespeurd.

De artikelen deden ogenblikkelijk de nodige speculaties ontstaan over de mogelijkheid, dat de Duitse vloot voorbereidingen treft om de Geallieerde bevoorradingsroute naar Rusland aan te vallen.

Officieuze kringen waren van mening, dat een dergelijke uitval de Britse thuisvloot zou dwingen een grotere jacht op touw te zetten dan die op de „Bismarck" en „Prins Eugen" werd gehouden.

Andere kringen waren van mening, dat de vloot zich samentrok omdat Groot Admiraal Karl Doenitz, die onlangs Groot Admiraal Erich Raeder opvolgde als Commandant van de Duitse vloot, het Noordelijk gebied het beste zou achten om strategische redenen.

Een zegsman van de Marine zeide, dat de concentratie van de Duitsers in het Noorden het nodig zou maken, dat machtige Geallieerde eenheden steeds worden klaargehouden, teneinde op alles bedacht te zijn. Ook zou hierdoor een grotere bedreiging ontstaan voor de convooien, die voorraden naar Rusland voeren (Londen, (AP) 6.3).

DE BRITSE AANVAL OP NEDERLAND EN WEST-DUITSLAND.

Het Duitse communiqué maakte bekend, dat er enige slachtoffers onder de bevolking te betreuren zijn als gevolg van de Britse aanvallen van gisteren op Nederland en West-Duitsland. Men beweerde, dat een groot aantal kinderen werd gedood in Nederland. Duitse gevechtsvliegtuigen zouden 10 viermotorige bommenwerpers hebben neergeschoten. Britse bommenwerpers zouden verder nog enige aanvallen hebben uitgevoerd op enige districten in West-Duitsland en langs de Baltische kust. Eén vijandelijk vliegtuig werd bij deze aanvallen neergeschoten (New York, opgevangen door de Associated Press, (AP) 5.3).

NAPELS GEBOMBARDEERD.

Het luchtvaart-communiqué van het Midden-Oosten luidt: „Gedurende de nacht van 4 op 5 Maart vielen onze zware bommenwerpers de haven van Napels aan. Er werden branden gesticht. Van deze en andere verrichtingen wordt een onzer vliegtuigen vermist" (Caïro, (AP) 5.3).

BOMBARDEMENT OP ESSEN.

Het Britse Ministerie van Luchtvaart gaf het volgende communiqué uit:

„In de afgelopen nacht hebben vliegtuigen van het Bommenwerperscommando een zeer hevige geconcentreerde aanval gedaan op Essen. 14 Onzer bommenwerpers worden vermist" (Londen, (AP) 6.3).

NOORDAMERIKAANS MARINE-COMMUNIQUÉ.

Noordelijk deel van de Stille Oceaan: In de vroege morgenuren van 2 Maart hebben Warhawks de Japanse stellingen op Kiska aangevallen. Treffers in het kampgebied werden bespeurd.

Stille Zuidzee (alle data zijn Oosterlengte): In de nacht van 3 op 4 Maart hebben twee Japanse vliegtuigen de Noordamerikaanse stellingen op het eiland Guadalcanal aangevallen. Men bracht evenwel geen schade toe aan onze installaties en ook zijn er geen slachtoffers te betreuren. In de morgen van 4 Maart hebben Noordamerikaanse duikbommenwerpers geëscorteerd door Wildcat-gevechtsvliegtuigen de vijandelijke stellingen te Munda aangevallen, waarbij vier branden ontstonden. Ondanks het afweervuur zijn alle Noordamerikaanse vliegtuigen teruggekeerd.

Diezelfde morgen hebben Liberatorzware Noordamerikaanse bommenwerpers de Japanse installaties te Kahaili en op het eiland Ballale in de Shortlandgroep aangevallen. Als gevolg van het afweervuur konden de gevolgen van deze aanval niet worden bespeurd. Alle Noordamerikaanse vliegtuigen keerden terug (Washington, (AP) 5.3).

U.S.-LUCHTAANVALLEN IN BIRMA.

Uit New Delhi wordt gemeld, dat Noordamerikaanse vliegtuigen van het 10e US-luchtcorps Woensdag jl. de brug te Pazundaung hebben aangevallen, alsook het dokgebied nabij Rangoen en de rangeerterreinen nabij Maymyo. De grootte van de schade kon niet worden vastgesteld. Twee Japanse vliegtuigen, die de Noordamerikanen poogden te onderscheppen, werden waarschijnlijk beschadigd (New Delhi, (AP) 5.3).

NIEUW CABINET IN FINLAND.

Edwin Shanke seint uit Helsinki, dat het aan den conservatieven Professor Edwin Linkomies gelukt is een nieuw ministerie te vormen. In dit cabinet heeft Henrik Ramsay zitting als Minister van Buitenlandse Zaken. Waarnemers zeiden, dat er geen tekenen bestaan, dat Ramsay en Linkomies den Russen ongunstig gezind zouden zijn, waardoor een mogelijke vrede tussen de beide staten zou kunnen worden belemmerd (Helsinki, (AP) 5.3).

DUITSE VERDEDIGINGSWERKEN IN FRANKRIJK.

De Strijdende Fransen maakten bekend, dat de Duitsers in alle haast bezig zijn met het bouwen van verdedigingswerken tussen Soissons en Compiègne, bij het samenstromingspunt van de Oise en de Aisne. Ongeveer 5000 Franse oorlogsgevangenen werken te Margival ten Noord-Oosten van Soissons voor de Duitsers, terwijl nog een ander 2000 ten Westen van Soissons zijn te werk gesteld (Londen, (AP) 5.3).

OVER AUTOBANDEN GESPROKEN....

Luitenant Generaal Sir Wilfrid Gordon Lindsell van het Departement Kwartiermeesters in het Midden-Oosten deelde mede, dat per dag 2.400 ton aan voorraden onder de moeilijkste omstandigheden werd afgeleverd om het 8ste leger gaande te houden voor de opmars van 2400 kilometer van El Alamein naar Tripoli. Hij zeide, dat de legervoertuigen per dag 2000 nieuwe banden vereisten (Caïro, (AP) 6.3).

Het nieuws van vandaag.

De Royal Airforce bombardeerde Duitsland voor de tiende achtereenvolgende nacht en naar Londen officieel mededeelde, werd een „zeer hevige geconcentreerde aanval" op Essen uitgevoerd. Aangezien het Britse Ministerie van Luchtvaart zeer karig is met het gebruiken van superlatieven in zijn communiqué's, gelooft men, dat de aanval van donderende kracht moet zijn geweest. 14 Bommenwerpers worden vermist van de nachtelijke onderneming (blz. 1).

Het Russisch offensief aan het Centrale front houdt aan en reeds beginnen Geallieerde waarnemers zich af te vragen wat die „verbazingwekkende Timosjenko" van plan is. Volgens het Russische middernachtelijke communiqué werden gisteren bij dag 50 plaatsen genomen en het middagcommuniqué meldt, dat in de nacht hierbij nog 30 konden worden gevoegd: 80 plaatsen binnen één dag dus (blz. 1).

Aan het front ten Zuiden van Charkov schijnt de situatie evenwel minder rooskleurig te zijn voor de Russen. De Duitsers maken grote ophef van hun tegenaanvallen hier en Moskou zegt er in het geheel niets van (blz. 1).

Van het Japanse convooi, dat naar Nieuw Guinea voer, is blijkens nadere berichten — naar het zich laat aanzien — niet één Japanner, laat staan één Japans schip overgebleven. De twee gehavende torpedojagers, die nog werden gezien, werden ook naar de diepte gejaagd en het aantal vernielde Japanse vliegtuigen is gebracht op 82. Het communiqué van MacArthur meldt, dat Noordamerikaanse, Britse, Nederlandse en Australische vliegers deelden in deze schitterende overwinning (blz. 3).

Terwijl Tokio weer het verlies van 22 schepen kan betreuren, meldt Washington triomfantelijk, dat in de maand Februari 150 oorlogsschepen, 130 koopvaardijschepen en meer dan 700 landingsvaartuigen van voltooid. Volgens bekendmakingen van Frank Knox is tevens een nieuw soort schip ter bestrijding van duikboten in dienst genomen. Dit schip zal wel hetzelfde zijn als het „fregat" waar Engelands Lord Alexander het over had (blz. 3).

Seyss Inquart heeft in Berlijn enkele dingen verteld over de Jodenvervolging in Nederland (blz. 3).

Het hoofdartikel van vandaag beklemtoont nogmaals het grote belang van de kleine Staten in en na de oorlog.

Betekenis der Kleine Staten na de Oorlog.

Dit is de Oorlog der Kleine Landen.

Voortbestaan na oorlog een noodzakelijkheid, zegt Van Cauwelaert.

Onafhankelijkheid niet gelegen in garanties, maar in eigen onvervreemdbare rechten.

„.... een volk, groter in deugden dan in het bezit van een uitgestrekt gebied, krachtiger door eensgezindheid dan door zielental", is het ideaal der Oranjes.

Enkele weken geleden hebben wij deze tweede Wereldoorlog de oorlog der kleine staten genoemd. Beziet men het bestaan der kleine staten nader, dan is het reeds terstond duidelijk, dat zij niet alleen in het verleden noodzakelijk waren, doch dit ook in de toekomst zullen zijn. Hoe groot ons vierdelig wereldrijk ook zij, op de lijst der staten, staat ons land zeker als „kleine staat" te boek en beziet men het eigenlijke moederland afzonderlijk, dan is deze benaming voor wat het Europese vasteland aangaat zeker ook juist.

Als Nederlanders zijn wij ons echter steeds doordrongen van de gebondenheid, die in weerwil van alle verschillen tussen Noord- en Zuid-Nederland bestaat. Willen wij op grond der historie zeker geen staatkundige vereniging, steeds zal men zich moeten blijven verzetten tegen verbreking of verzwakking van de solidariteit tussen beide landen. Steeds zullen wij, vooral in de herstelperiode na de oorlog, moeten handelen in het belang van Noord- en Zuid-Nederland en van West-Europa in het algemeen. Het is zaak, altijd die solidariteit, eenmaal verkregen, ook te behouden, althans ijverig te trachten dit te doen, met behoud natuurlijk van onze politieke zelfstandigheid.

Er was een grote openlijke vriendschap te constateren tussen de vorstenhuizen van België en Nederland, doch practisch heeft dit, althans op militair gebied, geen tastbaar resultaat opgeleverd.

De belangen die tegenover elkaar staan, zijn van ondergeschikte orde. De gemeenschappelijke belangen zijn vitaal.

Wanneer wij de bloedige beproeving van thans zullen hebben doorstaan dan zullen wij het zegel van het bloed niet lichthartig verbreken.

De vele problemen, die in de naaste toekomst onder het oog zullen moeten worden gezien, zijn inderdaad veel gemakkelijker te stellen, dan op te lossen.

Een van deze problemen is: hebben de kleine staten levenskracht? Het antwoord op deze vraag, van belang, niet alleen voor Nederland, België, maar ook van alle andere kleine landen, is, zoals de Belgische Minister van Staat, Frans van Cauwelaert zelf lid van een „kleine staat", indertijd gezegd heeft: **het bestaan van kleine staten zal, als in het verleden, ook in de toekomst noodzakelijk zijn.**

Dit wordt zeker door Duitsland niet erkend, doch het is duidelijk, dat Duitsland slechts een machtspolitiek voert, die ten doel heeft, de kleine volken op te lossen door verschuiving. Voor de Duitsers is de macht de moeder en de maat van het recht, zoals in de Duitse werkkampen en op de hogescholen wordt geleerd. Men leert er, dat de macht niet alleen de bron van het recht is, doch dat men de plicht heeft, er het uiterste gebruik van te maken.

Deze voorstelling van zaken vindt men tevens kernachtig terug in de uitspraak: Der Kampf ist der Vater aller Dinge".

Ook in Duitsland moet men weten, dat van de grote landen slechts weinigen zoveel tot de beschaving hebben bijgedragen als Hellas, dat thans voor zijn bestaan vecht. Ziet naar de musea om de vele bijdragen te ontdekken van Nederland en België.

Nog altijd lijkt ons de waarde van kleine staten het mooist uitgedrukt in het woord van onzen groten Koning Willem III, uitgesproken bij Zijn troonsbestijging in 1849: .... een volk, groter in deugden dan in het bezit van een uitgestrekt grondgebied, krachtiger door eensgezindheid dan door zielental".

Met recht kunnen immer de kleine staten met trots genoemd worden om de menselijke grootheid, die ze zo vaak hebben gedemonstreerd en om de grote offers die zij gebracht hebben terwille van hun volksbestaan.

Ook kunnen kleine staten worden beschouwd als proefvelden. In een land immers met kleinere mogelijkheden vanwege zijn afmetingen, kunnen proefnemingen op kleiner schaal met even gunstige resultaten worden gedaan, waaraan groter staten dan weer waarde kunnen ontlenen en ervan leren.

De tijd van de kleine staten is niet voorbij. Op het gebied van de veiligheid en het gebied van de welvaart zijn ze nog volkomen nuttig en ze zijn zonder gevaar voor de internationale orde en de economische welstand.

Men kan hier nogmaals wijzen op de Boodschap van Wilson op 8 Januari 1918 aan het Congres, alsmede op de Punten van Pius XII en de Atlantische Brief. Het beginsel van de gelijkgerechtigdheid straalt uit de opzet van al deze documenten. Het bestaansrecht van de kleine volken moet niet zijn een abstract begrip, maar is de onmisbare grondslag voor elke rechtsorde. Wie gelooft in de vrede, moet helpen zoeken naar de middelen om het bestaan der kleine volken mogelijk te maken en tegen aanslagen te waken. Het was de bedoeling van de Volkenbond, om dit te verwezenlijken. De solidariteit van alle volken, die deel uitmaakten van de Volkenbond, wordt in het Pact duidelijk erkend. Een grote verzwakking betekende de weigering van de Verenigde Staten van Noord-Amerika, om tot de Volkenbond toe te treden. Hoe groot het wansucces van de Volkenbond ook is geweest, met Pius XII blijven wij in zulk een instelling het grootste nut zien.

Het is een fout geweest, ineens de volle samenwerking der volken te willen en voor mogelijk te houden. Men heeft te hoog gegrepen. Om daartoe te geraken, had men een tussenweg dienen te kiezen, om zich op die wijze allengs aan te passen aan het gestelde doel. Daarna zijn vele conferenties ge-

houden op allerlei gebied, doch alle mislukten. Thans bevinden wij ons aan het andere einde van de lijn, dan waar de Volkenbond begonnen was.

Wij mogen evenwel niet blijven staan op het standpunt waarop wij ons vóór de oorlog bevonden. **Er moet samenwerking zijn en geen ongebondenheid, noch een zelfstandig van elkaar staan.** Men moet in het gemeenschappelijk belang offers weten te brengen ook wanneer het ons niet rechtstreeks ten goede belooft te komen. Een nationale gemeenschap, die slechts tot uiting komt bij het bezoek der bevriende vorsten of bij het openen van tentoonstellingen, is geen solidariteit. Het moet een meer werkelijke vorm zijn. Laat ons voortgaan op de weg naar solidariteit op het gebied van nationale verplichtingen en wederzijdse hulp.

Deze solidariteit mag zich evenwel niet uitsluitend tot de kleine volken beperken.

Wanneer de Verenigde Volken, bijna alle „kleine staten", na de heldhaftige strijd zegevieren zullen, zoals het onze overtuiging is, dat zij dan uitgroeien tot de grote en kleine, **zelfstandige**, doch niet losstaande gemeenschappen, waarin de begrippen van eer, recht en de vrije persoonlijkheid hun juiste plaats hebben, die de theorieën der „philologische Umwertung" van Goebbels tot een bespotting maken. Vertrouwen, toewijding en eerbied voor elkanders rechten moeten de bestanddelen van onze medewerking en samenwerking zijn.

Erkenning van en eerbied voor elkanders onvervreemdbare rechten moet de grondslag des vredes zijn en niet de garantie van een of andere grote mogendheid. Vrijheid en onafhankelijkheid, gebaseerd op de garantie van een andere mogendheid, is noch vrijheid, noch onafhankelijkheid.

Op economisch gebied is het mogelijk, dat de landen zich inwendig organiseren en **op een gemeenschappelijk plan sommige dingen voortbrengen, zonder zich in zichzelf op te sluiten.** De aanpassingsmogelijkheid van kleine staten is groter dan die van de grotere. Oostenrijk is hiervan een goed voorbeeld. Niettegenstaande de grote moeilijkheden waarmee Oostenrijk na 1918 heeft te kampen gehad, is het economisch levensvatbaar gebleken.

Bestaansmogelijkheden zijn in de toekomst stellig voor de kleine staten weggelegd. Het is het belang van de wereldorde, dat de kleine staten tussen de grote blijven bestaan en met hen samenwerken. Niet moet de vraag worden gesteld of wij in staat zijn, ons bestaan met de wapens in de hand te verdedigen. Het is niet de macht, die de grens tussen de landen bepaalt, maar de vraag is, of wij bereid zijn, alles voor het behoud van land en vrijheid te offeren, ook het leven. De vraag, of zij bereid zijn te lijden tot in de dood, dat zij die vrijheid willen en waardig zijn, die vraag menen de kleine landen bevestigend te kunnen beantwoorden.

Om terug te keren tot wat wij boven zeiden van Nederland en België, men kan zeggen, dat zij de proef hebben ondergaan en doorstaan. Zij hebben niet gefaald in de eerbiediging en handhaving der onzijdigheid, niet gefaald in de moed die nodig was in ogenblikken waarop men niet wist of er een redelijke kans was om het geweld met succes te trotseren met inzetting van eigen leven. Straks begint het tweede front en ons moederland zal misschien toneel worden van bloed en krijg, erger dan gedurende de „5 dagen".

Indien er dan ogenblikken mochten komen van twijfel, of als ons de moed mocht dreigen te ontzinken, laten wij dan het voorbeeld van Uilenspiegel indachtig zijn, die de geheiligde as van zijn vader zocht, om die op zijn hart te dragen in ogenblikken van zwakheid of gevaar. Laat ons in de geest kracht ontlenen aan het voorbeeld diergenen onzer, die voor onze heilige zaak gesneefd, terechtgesteld of vermoord zijn en voor het behoud en herkrijgen onzer vrijheid hun leven gaven. En dragen wij in zwakke ogenblikken en in de geest hun geheiligde as op ons hart.

Curaçao.

HOLY NAME SOCIETY.

Morgenochtend om 8.30 uur zal Zijne Hoogwaardige Excellentie Mons. Petrus I. Verriet O.P., Apostolisch Vicarius van Curaçao, een Hoogmis opdragen in de parochiekerk van Onze Lieve Vrouw van de Berg Carmel te Groot Kwartier bij gelegenheid van de eerste „Communion Day" van de Holy Name Society. Zijne Hoogwaardige Excellentie zal eveneens een toespraak houden. Het Nederlands Mannenkoor onder leiding van dirigent Cornelis Sengers zal zingen.

MONS. DR. CH. VAN ESVELT OP CURAÇAO.

Op Curaçao is aangekomen Monseigneur Doctor Charles van Esvelt, die zijn diensten het Apostolisch Vicariaat heeft aangeboden.

OVERSTE VAN DER BEEK VERTROKKEN.

Hedenmorgen vertrok Overste Willem A. van der Beek van het vliegveld Hato naar zijn nieuwe bestemming. De populaire Overste werd uitgeleide gedaan door talrijken zijner vrienden, waaronder wij o.a. opmerkten Adjudant Emile Chr. J. M. van de Laarschot namens Zijne Excellentie den Gouverneur, Carel J. Baron van Asbeck, Doctor Carl F. Gronemeijer, de beide Oversten Gauw, Ingenieur Jan Noorduyn, Doctor Dirk A. IJsselstijn, Dominee Hendrik W. Eldermans, Inspecteur Willem J. van der Kroeff, Luitenant ter Zee 1e Klasse W. F. van Vreeswijk, Kapitein-Luitenant ter Zee H. W. Hemmes. De sympathieke krijgsman laat een leegte achter op Curaçao.

Overste Van der Beek zegde der Redactie van „Dagblad Amigoe di Curaçao" toe van zijn nieuwe bestemming uit enkele brieven te zullen schrijven voor dit blad.

DE PRINSES MARGRIET-FEESTEN.

Gisteren dan vierden de scholen het feest ter ere van de nieuwgeboren Oranje-telg Prinses Margriet Francisca. Op ieder der scholen apart werd een eigen programma uitgevoerd, dat juist daarom overal een eigen karakter droeg. De feesten slaagden overal uitstekend en de vreugde van de jeugd werkte zo aanstekelijk, dat de tocht, die Zijne Excellentie de Gouverneur en de verschillende comité-leden langs de scholen maakten, een ware pleiziertocht werd. Met eigen ogen konden wij zien, hoe bijv. de kleutertjes in West-End een kolossale pret hadden. Wij zijn er zeker van, dat nog dagen lang dit de kleutertjes vervullen zal. De groteren deden mede aan verschillende spelen: touwtrekken, zak slaan, estafette enz. Op een der scholen zagen wij zelfs gecostumeerde groepen. De organisatie der feesten was uitstekend verzorgd. De kinderen kregen allen een tractatie en zodoende werd deze dag een mijlpaal van pret en jool in hun jonge leven.

De schiettent bleek een bijzondere attractie, waarbij velen hun krachten beproefden met de windbuks. Behalve de kinderen legden ook vele anderen het geweer aan de schouder, zo o.a. de Apostolisch Vicarius, die hier en daar een kijkje nam. Vol bewondering waren de kinderen (en de volwassenen niet minder), toen de Opperbevelhebber het geweer zou hanteren. Hij bleek geen groot schutter, maar in elk geval nog iets beter dan een bekend adjudant ter plaatse, wien het schieten feitelijk wat onwennig scheen. Beste schutter bleek Dr. W. J. Goslinga.

Tot slot verraste Zijne Excellentie de Gouverneur, die evenals de Comitéleden, de gehele morgen in touw was om de scholen te bezoeken, alle kinderen met een vrije dag op aanstaande Maandag. De schoolfeesten, goed georganiseerd evenals de feestelijkheden op de eigenlijke nationale feestdag, hebben thans de Prinses Margrietfeesten besloten. Met voldoening kunnen wij erop terugzien. Een woord van dank en hulde aan degenen, die de leiding en organisatie hadden, een woord van erkentelijkheid aan civiele en kerkelijke autoriteiten, die steeds en overal van haar hoge belangstelling en medeleven, blijk gaven, is hier — namens allen gesproken — zeker ter plaatse.

OUDERSDAG OP ST. ANTONIUSGESTICHT.

Morgen zal er op het Sint Antoniusgesticht, Pietermaai, een oudersdag gehouden worden, waarbij de ouders van alle leerlingen van deze school welkom zijn. Er zal gelegenheid bestaan om de schoollocalen te bezichtigen, waarna door de leerlingen enige stukjes zullen worden voorgedragen. Zijne Hoogwaardige Excellentie Mons. Petrus I. Verriet O.P. zal ook aanwezig zijn.

SINT ALOYSIUS KRING.

Zondag as. om 15 uur zal de Sint Alosius Kring een toneeluitvoering geven voor de kinderen. De uitvoering heeft plaats te Groot Kwartier in het oude kerkgebouw. Alle Surinaamse kinderen zijn van harte welkom.

VERENIGINGSNIEUWS.

— **Katholieke Sport Centrale:** 10.15 Sithoc-feest. Finale voetbalwedstrijd en uitreiking van de beker.

Van 10 — 12 uur is het terrein alleen ter beschikking van het Sint Thomas-College en zijn fielen. Op het terrein Rif om 14 uur Vijfkamp.

Om 14. uur op het terrein De Hoop baseball.

SINT THOMAS KRING.

Morgen viert de Sint Thomas Kring zijn jaarfeest. Om 7 uur H. Mis in de Kerk van de H. Anna, waarna bijeenkomst.

MILITAIRE MUTATIES.

De Algemeen Militair Commandant heeft met ingang van 1 Maart 1943 eervol van de functie van Hoofd van de Militaire Inlichtingendienst (H.M.I.D.) ontheven den Luitenant ter Zee K.M.R.-O.V. Reinard Zalentein, onder dankbetuiging voor de door hem als zodanig bewezen diensten, en heeft benoemd met ingang van dezelfde datum tot Hoofd van voormelde dienst: den Luitenant ter Zee 1e klasse W. F. van Vreeswijk. Het bureau van de Militaire Inlichtingendienst is gevestigd in het Fort Amsterdam, telefoon 1339.

De Algemeen Militair Commandant heeft met ingang van 1 Maart 1943 eervol van de functie van Waarnemend Hoofd van de Militaire Censuurdienst ontheven den Luitenant ter Zee 1e klasse **W. F. van Vreeswijk**, en heeft benoemd met ingang van dezelfde datum tot Hoofd van voormelde dienst: den Kapitein-luitenant ter Zee K. M. R., H. W. Hemmes, die met ingang van dezelfde datum tevens belast is met de functie van Handelsbeschermingsofficier Curaçao (H.B.O.C.). Onder den Kapitein-luitenant ter Zee K.M.R., H. W. Hemmes ressorteren in verband met laatstgenoemde functie de navolgende diensten: 1) de Havenbeveiligingsdienst; 2) de D.E.M.S.; 3) de A.N.D.-dienst; 4) de Degaussingdienst. Het Bureau van den Kapitein-luitenant ter Zee K.M.R., H. W. Hemmes is gevestigd hoek Handelskade — Nassaustraat (boven Firma E. & G. Martijn).

ST. THOMAS VAN AQUINO EN WIJ.

B. schrijft ons:

Morgen viert de Roomse Kerk het feest van den „heiligste onder de geleerden en den geleerdste onder de heiligen": St. Thomas van Aquino:

Het was Paus Leo XIII, die de wereld opriep om den Aquinaat weer te bestuderen, daar zijn leer ons veel te zeggen had, daar zijn woord oplossing zou kunnen brengen in veel moderne problemen.

Wat doen wij, om St. Thomas te kennen om zodoende zijn inzichten aan de mensen mee te kunnen delen?

Ziet hier het afgelopen jaar:

Door den feestredenaar op de Simon Bolivar herdenking had St. Thomas de eer vergeleken te worden met El Libertador. Vergelijkingen gaan altijd ietwat mank soms echter méér dan een beetje.

Het onlangs verschenen nummer van „La Voz de Arabe" we bedoelen het bekende Curaçaose nummer, bevat een artikel over de strijd van St. Thomas en Averroes. Het is historisch zakelijk geschreven, niet echter zonder nationale trots voor het „genie" van Averroes, wiens leer het gehele Christendom had kunnen ontwrichten.

St. Thomas van Aquino kwam ook in het Neerlandia nummer van het Algemeen Nederlands Verbond naar voren, doch zijn leer werd als wat te oud beschouwd (!) alsof de waarheid niet altijd van waarde is en zonder leeftijd even waar blijft. St. Thomas en hier hebben we juist een quaestie, waarover hij onze tijd iets kan zeggen, heeft diep nagedacht over wat de principen moeten zijn voor het vaststellen van de grenzen van een staat.

St. Thomas werd ook aangehaald als iemand met veel respect voor het Joodse intellect en zo was hij een ver protest tegen de dwaasheden van Hitler. Terwijl ook zijns uiterst gematigde houden ten opzichte van de Joden in het dagelijkse leven in het licht gesteld werd.

Over dit alles heen staan daar de artikelen van een modern Thomist als Maritain, wiens beschouwingen van zeer veel waarde kunnen zijn voor den modernen mens, zo ze werkelijk gehoor vinden. **Maritain weet hoe hij schrijven moet. Hij kan den Aquinaat niet navolgen in zen zakelijk dorre stijl** doch al beschouwende, mediterende over en modernen mens weet hij met verrassende zinnen den mens wel tot nadenken te brengen.

De nazies hebben in Nederland geprobeerd de werken van een vurigen Thomist als de door hen vermoorde Professor Hoogveld was, als aan hun doctrine gelijke leer voor te stellen. Laten zij dan maar eens zijn inleiding lezen op de leer van St. Thomas waarin hij schreef: De omverwerping van een tyrannenbestuur is een gewettigde opstand.

GENEESKUNDIGE DIENST.

De dienst in het stadsdistrict wordt waargenomen van Zaterdag, 6 Maart 18 uur af tot Zondag, 7 Maart 20 uur door den Gouvernements-geneeskundige E. van der Kuyp, Kortijn No. 3, telefoon No. 2331.

APOTHEKEN.

Deze week hebben de volgende apotheken de Zondag- en nachtdiensten:

Otrabanda: Del Pueblo (tel. 2218).
Punda: Juliana (tel. 2400).

IN MEMORIAM.

WILLEM VAN KONIJNENBURG †

In de ouderdom van 75 jaren is in Nederland gestorven Willem van Konijnenburg, een van de grootste hedendaagse schilders. Aan het graf van den overleden schilder werd het woord gevoerd door Willy Sluyter, die hem noemde een „uitzonderlijk genie". Verschillende werken van Willem van Konijnenburg hangen in de musea van zowel de oude als nieuwe wereld. De overledene werd te Den Haag begraven.

„DUITSE BESCHAVING NOG NIET OP PEIL DER MIDDELEEUWEN", ZEGT MINISTER VAN DEN BROEK.

De Nederlandse Minister van Financiën Ingenieur Joop van den Broek heeft onlangs in een radio-rede tot Zuid-Afrika er de nadruk op gelegd, dat Duitsland na de overwinning **onschadelijk moet worden gemaakt en dat het verhinderd moet worden ooit weer een oorlog te beginnen.**

De Minister zeide er stellig van overtuigd te zijn, dat dit niet kan geschieden door toezicht op de bewapening, want dat zou misschien nuttig effect hebben voor tien of twintig jaar, doch zeker niet langer. Uitroeiing van enige duizenden of tienduizenden nazies zal ons evenmin een stap nader brengen tot dit doel. Het Duitse volk is technisch enorm ontwikkeld, maar zijn beschavingspeil heeft nog nauwelijks dat der Middeleeuwen bereikt. Dit is het probleem, dat de Geallieerde Regeringen ten zeerste en ten volle zal moeten bezig houden.

TRAGISCH.

C. Baronesse Schimmelpenninck van der Oye-Telders is bevallen van een zoon Alexander; genaamd naar zijn vader, die op 15 Augustus 1942 als gijzelaar door de Duitsers werd geëxecuteerd.

NIEUWTJES, DIE ONS INTERESSEREN.

— **Een nieuw detachement Nederlanders is, voor opleiding bij de Irene-Brigade, uit Zuid-Afrika in Engeland aangekomen.**

— De Nederlandse gezant in Argentinië en Uruguay, de heer P. E. Teppema, is bij Koninklijk Besluit van 20 Februari verheven tot de rang van ambassadeur voor een speciale missie naar den president van Urugauy ter gelegenheid van de overdracht van het presidentschap.

— **Kapitein ter Zee C. W. Heringa heeft op de verjaardag van de Japanse landing op Java uit Beverly Hills in Californië een rede tot Nederlands-Indië gehouden.**

— **De Amsterdamse Bank heeft op haar gewone aandelen over 1942 een dividend van twee en een half procent uitgekeerd (in 1941: 6 procent).**

— Meer dan duizend N.S.B.'ers zijn aan het Russische front gedood: meer dan tweeduizend zijn gewond.

— In vele Nederlandse restaurants wordt een gulden deposito aangevraagd voor het gebruik van bestek, omdat er zoveel gestolen wordt. Er zijn nu restaurants die hun gasten vragen zelf mes en vork mee te brengen. Goedkope Amsterdamse hotels vragen hun gasten zelfs om zelf lakens en slopen mee te brengen.

— Een motorfiets kost nu ƒ 1850.— een paar klompen ƒ 8; margarine ƒ 14 per pond; een knot wol ƒ 12; luiers ƒ 2,50 per stuk. Alles op de zwarte markt.

— Onbekenden hebben brand gesticht in het gebouw van de N.S.B.-Jeugdstorm" te Zeist.

150 Oorlogsschepen, 130 koopvaarders, 700 landings-vaartuigen door de V. S. in Februari voltooid.

Giraud organiseert in Noord-Afrika.

Route Panama-Verenigde Staten van duikboten bevrijd.

SCHEEEPSBOUW IN DE V.S. BEREIKT NIEUW HOOGTEPUNT.

De Noordamerikaanse Maritieme Commissie maakte bekend, dat de Noordamerikaanse scheepswerven een recordbrekend totaal van 130 nieuwe koopvaardijschepen met 1.239.200 ton laadvermogen in Februari hebben afgeleverd. Hiermede is het aantal schepen, dat in de eerste twee maanden van dit jaar werd gereedgemaakt, gebracht op 233 schepen met 2.247.600 ton laadvermogen.

Dit is meer dan het aantal dat gedurende de eerste zes maanden van 1942 werd afgeleverd. Het gestelde doel van dit jaar is 16 millioen ton laadvermogen. (Washington, (AP) 5.3).

NIEUWE AANWINSTEN VOOR DE U.S.A.- MARINE.

De Noordamerikaanse Secretaris van Marine deelde mede, dat in Februari 150 oorlogsschepen en 1400 marine-vliegtuigen werden gebouwd. Ook maakte hij openbaar, dat een nieuw soort schip in dienst komt om de duikboten te bestrijden. Het nieuwe anti-duikboten-schip is bestemd voor convooidiensten en zal de torpedo-jagers moeten vrijmaken voor de eigenlijke strijd. Knox beschreef het als een klein schip van ongeveer 1300 ton met een romp van meer dan 90 meter lang en een breedte van 10½ meter. Enkele van deze schepen zijn volgens Knox reeds in dienst.

„Onze productie van schepen en vliegtuigen heeft ook nieuwe records behaald in Februari", zeide hij. „De schepen, die in deze maand gereedkwamen, vertegenwoordigen een ruimte van 200.000 ton. Bovendien zijn meer dan 700 landings-vaartuigen in Februari voltooid. De productie van vliegtuigen omvat het grootste aantal voor enige maand in de geschiedenis van de Marine. Wij zullen nog sneller gaan en verwachten meer in Maart."

Het anti-duikboten schip beschreef de Secretaris als „groter dan een corvette en iets kleiner dan een torpedojager. Het is machtiger en doeltreffender dan een corvette, maar mist iets van de snelheid en bewapening van de torpedojager" (Washington, (AP) 5.3).

HET VERLIES AAN BRITSE SCHEPEN.

Lord Bruntisfield, parlementair secretaris bij de Britse Admiraliteit zeide aan het Hogerhuis, dat Groot Britannië gedurende de oorlog 416 oorlogsschepen heeft verloren. Hieronder bevinden zich: 44 duikboten, 5 slagschepen, 7 vliegdekschepen, 25 kruisers, 14 gewapende koopvaardijschepen, 94 torpedojagers, 14 korvetten, 1 escadrilleschip, 8 sloepen, 22 mijnenvegers, 156 treilers, 14 patrouille-vaartuigen, 1 mijnenlegger, 3 jachten, 5 kanonneerboten en 3 kotters. Hij zeide, dat deze getallen in een ander licht zullen worden gezien, indien men die vergelijkt met de verliezen, die den vijand werden toegebracht, vooral wat betreft kanonneerboten (Londen, (AP) 5.3).

DE ENORME U.S.A.-PRODUCTIE.

De Noordamerikaanse Onder-Secretaris van Oorlog Robert Patterson zeide, dat de productie van oorlogsmaterialen der Noordamerikaanse industrie in Januari van dit jaar 3½ maal zoveel was als in Januari 1942.

Patterson deelde op een persconferentie mede, dat ongeveer 5000 vliegtuigen werden gebouwd, waarvan meer dan 65% van het gevechts-type. Meer dan 70.000 bommen van 1000 pond of groter werden aan het leger geleverd.

Hoewel de productie iets minder was dan in December van het vorig jaar in verband met de herzieningen aan het einde van het jaar — aldus Patterson — was de productie desalniettemin in lijn met de loop, die zij de laatste tijd genomen heeft.

De Onder-Secretaris van Oorlog vermeldde, dat vele nieuwe of kortelings veranderde artikelen pas in massa-productie zijn gegaan. Hij noemde als voorbeeld een nieuwe karabijn, waarvan reeds meer dan 58.000 zijn gemaakt in Januari.

Andere cijfers, die door Patterson werden genoemd, waren 80.000 Garand-geweren, 27.000 machinegeweren voor vliegtuigen kaliber 50; 7000 vliegtuig-kanonnen van 20 millimeter; 68.000 submachinegeweren en ongeveer 3½ millioen vierkante meter metalen landingsmatten (Washington, (AP) 5.3).

DUIKBOTENBEDREIGING MINDER GROOT.

Schout bij Nacht C. E. van Hook, Bevelhebber van het Panamese Zeefront, verklaarde, dat de zeewegen tussen Panama en de Verenigde Staten van Noord-Amerika gezuiverd zijn van vijandelijke duikboten. Als redenen hiervan noemde hij de noodzaak van den vijand om de duikboten elders in te zetten en de doeltreffende anti-duikbotencampagne. „Beter dan nu zouden wij het niet kunnen wensen", zeide hij. „Reeds zeer lange tijd zijn geen schepen tot zinken gebracht door duikboten langs het Panamese zeefront" (Balboa, C.Z., (AP) 6.3).

BRAZILIAANS TROEPENSCHIP TOT ZINKEN GEBRACHT?

De Braziliaanse Ambassade te Washington, die gewoonlijk prompt wordt ingelicht omtrent het tot zinken brengen van Braziliaanse schepen, zeide, dat men geen enkel bericht ontvangen heeft omtrent de torpedering van enig Braziliaans troepenschip in de Zuidatlantische Oceaan. De Braziliaanse Ambassade zal aan deze berichten geen geloof hechten, tenzij dit bericht van officiële zijde bevestigd wordt.

Men maakte evenwel bekend, dat sinds Brazilië de oorlog aan de As verklaard heeft, twee Braziliaanse schepen verloren zijn gegaan. Ook van officiële Noordamerikaanse zijde vernam men geen commentaar omtrent het tot zinken brengen van enig Braziliaans troepenschip door duikboten (Washington, (AP) 5.3).

HET VEILIG GELEIDE AAN NEUTRALE SCHEPEN.

Zweedse bronnen in Londen deelden mede, dat sinds Januari geen enkel Zweeds schip gepasseerd is tussen Gotenburg en Zuid-Amerika. Men weigerde evenwel commentaar te leveren op de beweringen, dat men van Duitse zijde heeft opgehouden met het verlenen van een veilig geleide aan neutrale schepen.

„De Zweedse pers heeft evenwel aangenomen, dat er enige moeilijkheid met Duitsland zal zijn omtrent het verlenen van een veilig geleide.

De Zweedse Regering maakte ook bekend, dat voor zover men weet geen enkel schip, dat onder een veilig geleide voer, door Duitse duikboten op de Atlantische Oceaan tot zinken werd gebracht. Men herinnerde er evenwel aan, dat in December twee Zweedse schepen ter hoogte van de Noorse kust in een mijnenveld zijn geraakt en tot zinken zijn gekomen (Londen, (AP) 5.3).

VOORBEREIDINGEN TOT DE GROTE KRACHTMETING IN TUNIS.

Harold Boyle seint van het Geallieerde Hoofdkwartier in Noord-Afrika:

„De asstrijdkrachten in Tunis bleven de druk onderhouden aan het Noordelijk front van Tunis, niettegenstaande de krachtige Geallieerde weerstand. En volgens berichten, die hier ontvangen worden van de Zuidelijke sector, heeft het 8e Britse leger in de eerste schermutseling met de astroepen gisteren „zeer hevige verliezen" aan de Duitsers toegebracht — in ieder geval hevig genoeg, dat zij die niet licht zullen vergeten.

Noordamerikaanse patrouilles hingen vast aan Sidi Bouzie op ongeveer 40 kilometer ten Zuiden van de Faid-pas waar de terugtrekkende nazies de heuvel bezetten, die een uitzicht bieden op de vallei.

De Duitsers waren nog in het bezit van Gafsa in het Zuiden van Hadjeb el Aioun op ongeveer 35 kilometer ten Noord-Oosten van Sbeitla waar Franse patrouilles met hen in aanraking waren gekomen. De Franse patrouilles drongen vooruit tot een punt op enkele kilometers ten Westen van Pichon in de Centrale sector. Verder naar het Zuiden maakten Franse elementen steeds voortgang ten Oosten van Nefta.

Officieel werd medegedeeld, dat de tankstrijdkrachten van het 1e Britse leger heftige Duitse aanvallen had afgeslagen in de straten van de stad Sedjenane langs de weg tussen Mateur en Tabarka in het Noorden van Tunis. Niettegenstaande de kracht, die de Duitsers toepasten in de reeks aanvallen in het Noorden, van Kaap Serrat tot Medjez el Bab, was men van mening, dat de nazie-successen slechts plaatselijk waren en zij een grotere kracht vergaarden bij de Mareth-linie om de beslissende slag af te wachten met het leger van Generaal Sir Bernard Law Montgomery (Geallieerd Hoofdkwartier in Noord-Afrika, (AP) 5.3).

FRANS COMMUNIQUE VAN AFRIKA.

Van de Noordelijke sector is er niets te melden. Ten Zuiden van Ousseltia zijn onze troepen voortgerukt in de vallei van Elmora en hebben zij verschilende kilometers ten Westen van Pichon voortgang gemaakt. In de Zuidelijke sector hebben onze Franse troepen Mides bezet en hebben zij hun opmars naar het Oosten voortgezet (Geallieerd Hoofdkwartier in Noord-Afrika, (AP) 5.3).

LUCHTSTRIJD BOVEN DE MARETH-LINIE.

Een opleving viel er te bespeuren in de luchtstrijd boven de Mareth-linie, toen vijandelijke vliegtuigen de Geallieerde aanvallen poogden te verhinderen. Zuidafrikaanse gevechtsbommenwerpers, die de vijandelijke stellingen en voertuigen tussen Matmata en Gabès aanvielen, waren gewikkeld in een onbeslist gevecht met een formatie van ME'109's. Later op de dag werden Noordamerikaanse gevechtsbommenwerpers, die soortgelijke aanvallen uitvoerden, ook aangevallen door 6 Duitse ME's. De Noordamerikanen schoten evenwel één Duits vliegtuig neer, en beschadigden enige andere. Zes andere ME's, die zich boven de omgeving van Edenin vertoonden, werden op de vlucht gedreven (Caïro, (AP) 5.3).

FRANS LEGIOEN VAN OUDSTRIJDERS.

Door middel van een officiële proclamatie voorzag Generaal Henri H. Giraud in de reorganisatie van het Franse legioen van oudstrijders en heeft hij de activiteiten van deze organisatie beperkt tot slechts „morele en materiële belangen" van de vroegere soldaten. Deze organisatie werd onder Vichy aan scherpe critiek onderworpen door haar politieke handelingen ten gunste van de As (Geallieerd Hoofdkwartier in Noord-Afrika, (AP) 5.3).

FRANSE MISSIE NAAR DE V.S.

Generaal Henri H. Giraud maakte de benoeming bekend van Henri Hoppenot, vroeger Frans Ambassadeur in Uruguay ten tijde van de landingen in Noord-Afrika, tot hoofd van de Franse burgerlijke missie naar Washington. Hierdoor komt Hoppenot in de plaats van Guillaum Georges Picot. De nieuw benoemde was vroeger Frans diplomatieke vertegenwoordiger in Bern, Berlijn, Santiago, Beyrouth, Teheran en Peking. Hij nam ontslag uit Vichy-dienst in October 1942 (Geallieerd Hoofdkwartier in Noord-Afrika, (AP) 5.3).

DE PHALANGE PARTIJ IN SPANJE.

José Antonio Giron, Minister van Arbeid en op 31-jarige leeftijd de jongste Minister in Franco's cabinet, zeide, dat de Phalange-partij thans gewikkeld is „in de verovering van de Staat. Wij nemen reeds een uitzonderlijke positie in, doch wij moeten nog meer terrein winnen. Indien de Phalange niet in staat is haar missie te volbrengen, dan zal het volk weer terugkeren naar het rode beest en dan zal geen uwer de kracht hebben om het barbarisme ervan tegen te gaan...... Het zal Franco zijn, die de Phalange zal leiden in een nieuwe strijd, waardoor haar idealen en theorieën in practijk zullen worden gebracht."

Giron verklaarde, dat de Phalangistische revolutie thans het gevaarlijkste punt van alle omwentelingen had bereikt, wanneer „gemakzucht onze ambities verleidt." De strijdlustige geest is een van de voornaamste factoren van het totalitarisme. Deze waarheid omtrent de Regering werd door de verkozen minderheden zeer onderstreept. Een verkozen minderheid is slechts dan doeltreffend, als zij in de massa een geestdriftig vuur kan scheppen, haar kan leiden en haar nieuwe wegen kan wijzen. Een verkozen minderheid evenwel, die in geen verbinding staat met de revolutionnaire geest van het volk, is niet in staat concrete veranderingen te verkrijgen boven de aard van materiële dingen en is geïsoleerd en onmachtig.

Franco weet wat goed is voor het volk, en de Phalange-partij zal hem tot op de letter gehoorzamen. Indien hij ons vraagt om te vechten, dan zal hij ons even ongeduldig als gisteren aantreffen; doch indien hij ons tot rust vermaant, dan zullen wij ons niet verroeren" (Valladolid, (AP) 5.3).

WAT SEYSS INQUART ZEGT.

Radio-Berlijn deelde mede, dat Arthur Seyss Inquart, de Duitse Commissaris voor Bezet-Nederland, aan den correspondent van het Duitse nieuwsagentschap Transocean heeft verteld, dat de helft van de Joden in Nederland in werkkampen is geplaatst. De uitzending werd door de Associated Press opgevangen. Er werd voorts gezegd: „Seyss Inquart deelt mede, dat de Joden uit het culturele streven verdrongen zijn en gestadig uit het zakenleven van het land worden verstoten. Hij zeide, dat de oppositie van de Kerk aan de Duitse bezetting niet zeer groot is en dat meer dan 600 Nederlandse soldaten van de vrijwilligers-eenheden zijn gedood 'in de strijd tegen het Bolsjewisme'. Nederland — zo zeide hij — zal eerlang deelnemen aan de totale oorlog; en fabrieken, die niet essentieel zijn voor de Duitse oorlogsinspanning, zullen worden gesloten" (New York, (AP) 6.3).

ALLERLAATSTE NIEUWS

— **Londen:** Radio-Algiers meldde, dat uitgebreide patrouille-activiteiten plaats hebben langs de Mareth-linie. De vijandelijke aanvallen in het Noorden zijn onder bedwang gebracht. In het Centrale gebied consolideren de Geallieerden de heroverde gebieden.

— **Londen:** Radio-Algiers zeide, dat de Franse vloot en Franse vliegtuigen een geslaagde aanval deden op een Italiaanse duikboot. De Geallieerde strijdkrachten volgen de terugtrekkende Duitse strijdkrachten in de Centrale sector op de hielen. In het gebied van Ousseltia is nog meer voortgang gemaakt. In het Zuiden rukken de voorste elementen voort in het gebied van Nefta.

— **Geallieerd Hoofdkwartier in Noord-Afrika:** Generaal Giraud zeide, dat Frankrijk geen rassen-discriminaties heeft". Dit zeide hij in een officieel besluit, waarbij alle restricties betreffende Joodse vrouwen, die in de strijdkrachten dienst doen, worden opgeheven. „Elke vrouw en elk meisje", aldus de Hoge Commissaris, „die haar diensten beschikbaar wenst te stellen binnen de grenzen van de noodzaak, zal hiertoe de gelegenheid krijgen zonder dat enig onderscheid gemaakt wordt in ras of godsdienst."

— **Geallieerd Hoofdkwartier in Noord-Afrika:** Het Geallieerd communiqué deelt mede, dat de Geallieerde pantserstrijdkrachten gisteren Pichon bezet hebben op 32 kilometer ten Westen van Kairouan. In de Noordelijke sector duurde de vijandelijke aanval op verminderde schaal voort (volgens den AP-correspondent heeft de As Sedjenane genomen). De patrouille-activiteiten werden echter voortgezet in alle sectoren en kleine plaatselijke winsten werden geboekt. 30 Vijandelijke tanks zijn vernietigd sedert de vijand zijn aanvallen in het Noorden opende. In het Zuiden duren de patrouille-activiteiten voort.

— **Londen:** Het DNB meldt, dat 2 Russische divisies werden vernietigd in de Kuban. De Russen zouden zijn afgeslagen in hevige aanvallen aan het Centrale front en rond Staraya Russa.

— **Londen (spoed):** Een uitzending van Vichy deelt mede, dat vele 'afvallige autoriteiten van haar posten zijn ontheven door de Laval-Regering. Hiertoe zouden behoren de Ambassadeurs in Portugal en Brazilië en de Gezanten in Mexico, Canada, Zweden en Afghanistan.

— **Rio de Janeiro (spoed):** De Braziliaanse Regering maakte bekend, dat het Brazilaanse passagiersschip „Afonso Pena" en het Braziliaanse vrachtschip „Brasiloide" zijn getorpedeerd.

Eerste 3 Nederlanders ontsnappen van Java

„Weest op Uw hoede, daar is Amerika".

Op een zekere nacht in de vorige zomer zeilde een kleine boot de haven van Batavia uit. Aan boord bevonden zich drie Nederlanders, de eersten en (tot dusver) de enige blanken, die, voor zover men weet, uit Java hebben weten te ontkomen, sinds de Japanners het eiland bijkans een jaar geleden bezetten. Verleden week vertelde een van deze Nederlanders, thans veilig in de Verenigde Staten van Noord-Amerika, wat het betekent onder Japans militair bewind te leven, aldus lezen wij in „Time" van 1 Maart jl.

Deze Nederlander werkte in de electrische centrale. Hij bleef op zijn post op 5 Maart 1942, toen Batavia zich overgaf. De resten van de Nederlandse en Geallieerde legers hadden zich in de heuvels teruggetrokken. Die nacht trokken de binnendringers de stad in.

Zij kwamen aan op fietsen — kleine mannen waren het met O-benen, gekleed in goedkope en vieze uniforms; de helft droeg een bril, doch slechts één van elke 25 was gewapend met een machinegeweer; de anderen droegen geweren van .25-kaliber. Hun kleren waren doordrenkt van oud zweet — „men kon een groep Japanners ruiken op een afstand van 100 voet...... zij roken ontzettend".

Een grijnzende, beleefd eerbiedige groep van bebrilde officieren kwam in de centrale. „Iedereen moest met zijn werk doorgaan, en handelingen van sabotage zouden met de dood gestraft worden. Toen zeiden zij, dat degene, die het hiermee niet eens was, naar voren moest treden. Zij hadden zes Japanse soldaten bij zich met uitgetrokken sabel. Niemand verroerde zich".

Alle blanke regeringsambtenaren, directeuren van handelsfirma's in Batavia werden opgesloten. Men sliep op de stenen vloer, at rijst en pezig vlees en moest het hoofd nijgen voor de Japanse soldaten. Soms sloegen de soldaten den Nederlanders in het gezicht of trapten ze op de tenen. De Keimpei een soort Japanse Gestapo, nam de politie over, speurde het grootste gedeelte van de blanke mannelijke bevolking op en dreef hen naar de kampen. (Enkelen van deze gevangenen werden later op vrije voeten gesteld, doch een latere opspeuring zette de meesten hunner weer gevangen).

Acht dagen lang na de val van Java speelde een radio-station te Bandoeng tot slot van het avondprogramma het Nederlandse volkslied. „Die mannen werden doodgeschoten." De mensen luisterden naar de nieuwsuitzendingen, totdat de Japanners hun toestel verzegelden.

Het Japanse leger was op alles voorbereid; men bracht zijn eigen materiaal mee, zijn eigen doktoren en verpleegsters en zijn eigen lichtekooien.

De drie „A's".

De Nederlandse vrouwen werden niet lastig gevallen. Ondanks incidenten van Japanse aanmatiging, was de behandeling van de blanke bevolking, over het algemeen, niet brutaal. De Japanse soldaten vertoonden een nederige en zelfs schuwe manier als zij de blanken groetten en toegrijnsden en hun verzoek om een gunst ging altijd samen met een „neem me niet kwalijk" en „alstublieft". Hun ruwe brutaliteit pasten zij toe op de inheemsen.

De inheemse, die niet naar de zin der Japanners boog, werd geslagen met de kolf van het geweer. Hongerige Javanen, die probeerden wat rijst te stelen, plaatste men voor het machinegeweer of zij werden gevat en naar een openbaar plein gesleurd. „Dan hieuw men hun de handen af of het hoofd. Dit gebeurde nogal dikwijls."

Soms bonden de Japanners een inheemse aan een boom vast. Zij trokken hem daarna zijn broek af en gaven hem genoeg ruimte om rond te wandelen, doch als hij na drie dagen of meer zonder voedsel of water zo had rondgelopen, dan kreeg hij een inzinking en verstikte zich in de lus om zijn nek.

Deze behandeling was niet in overeenstemming met de Japanse propaganda. De Japanners hadden een leus: Asia Raya, Asia Melindung, Asia Pemimpin, hetgeen betekent, „Groter Azië, Samenwerkend Azië, Harmonieus Azië". De Japanners trachtten de Javanen ervan te overtuigen, dat het met den blanke was afgedaan. Zelfs Nederlandse Nazies, die men vóór de Japanse invasie in concentratie-kampen had ondergebracht en die thans hoopten, dat de fortuin hun gunstiger zou zijn, werden weer opgesloten.

De Japanners legden beslag op vele Noordamerikaanse films in Batavia. Een ervan was Charlie Chaplins satire op Hitler „The Great Dictator", die zij vier of vijfmaal afdraaiden voor een groep Japanse officieren en die er zeer veel pleizier van hebben gehad". Hun geliefkoosde film was „1.000.000 B.C." („Daarin laat men den blanke zien op een lagere levensstandaard dan thans. Zij kloven toen nog op beenderen en gedroegen zich als dieren)

De vijf „A's".

Eindelijk moesten ongeveer 60.000 Nederlandse en Geallieerde man troepen zich overgeven. Onder hen bevonden zich 883 Noordamerikanen. („Ik herinner mij dit getal precies" aldus de Nederlander.) De Nederlandse burgers werden stomweg in bedwang gehouden. „Zij waren ontzettend woedend. Ik heb sommigen van deze mensen gek zien worden van woede. Zij zitten maar thuis en wensen, dat zij er op los konden slaan, doch dan zeggen zij bij zichzelf: „Wat voor zin heeft het? Wij kunnen nu toch niets doen." De Nederlanders beidden hun tijd.

De Javaanse inheemsen, veracht en geslagen, werkten in sommige opzichten met de Japanners samen. Doch den meesten liet de Japanse propaganda koud. Zij stelden hun eigen leuzen, die van mond tot mond gingen. Bijvoorbeeld: Asia Raya, Nippon Kaya, Asia Paya, hetgeen betekent: „In Groter Azië zal Japan rijker zijn, doch de rest van Azië zal in misère gedompeld zijn" De getrouwe Javanen hadden hun eigen drie „A's": Awas Ada America, hetgeen betekent: „Weest op uw hoede, daar is Amerika". Ook de Javanen beidden hun tijd.

ADRI HAGENDIJK
EN
FENNA C. BREUSERS

Hebben de eer U kennis te geven van hun voorgenomen huwelijk waarvan de voltrekking zal plaats hebben den 8sten Maart 1943.

Kerkelijke inzegening 5 uur in kerk. der H. Familie.

Receptie 5.30 — 6.30 Kortijnweg 52. [667

Gelieve dit als een persoonlijk uitnoodiging te beschouwen.

„Boys Town". (Jongensstad)

Dezer dagen wordt hier de film „Boys Town" weer vertoond, een film met een sociaal werkend priester als middelpunt. Het is de film in het Spaans „Con los brazos abiertos", waarin Spencer Tracy als sociaal priester optreedt en die in katholieke en andere Noordamerikaanse kringen een zeer groot succes verwierf.

Men mag dus zeggen, dat er iets met deze film aan de hand is en dat de katholieke wereld er zich over verheugt. Dit was ook in Nederland het geval, waar officiële vertegenwoordigers van de Katholieke Film Actie zich in zeer waarderende zin over „Boys Town" hebben uitgelaten en de film met warmte aanbevolen. En deze waardering is verdiend.

Wij zien hier op celluloid vereeuwigd het grote sociale werk, dat de Noordamerikaanse Father Flanagan sedert twintig jaren in de Verenigde Staten volbrengt. De Jongensstad, waarvan in de film sprake is, bestaat werkelijk en heeft gediend als plaats van handeling voor de film.

De dramatische gebeurtenissen, die „Boys Town" vertelt, hebben zich in de loop der jaren in werkelijkheid afgespeeld, en zijn in de film alleen in een ander verband en een andere groepering tot een eenheid van handeling verwerkt. Zowel documentair als dramatisch is de film dus een stuk realiteit, hoezeer een en ander ook de indruk maakt aan de vrije fantasie ontsproten te zijn. En zo volgen wij Pater Flanagan van de eerste ogenblikken van zijn werk af. Hij leidt een klein tehuis voor ouden en hulpbehoevenden, maar een bezoek aan een ter dood veroordeelde in zijn cel brengt hem tot andere plannen. De veroordeelde is een van die velen, die verloren zijn gegaan in de maatschappij, omdat hun jeugd geen bescherming had. In aangrijpende beelden trekken de trieste ogenblikken van zijn confidenties voorbij en Flanagan, die er getuige van is hoe de man de maatschappij en hem bezoekende journalisten aanklaagt, voelt een grote deernis in zich opkomen, en zijn besluit zich aan de verwaarloosde jeugd te wijden, krijgt vaste vormen. Hij begint met vier vlegels, die hij tijdens een wilde vechtpartij weet te veroveren; hij bedelt zijn dollars bij elkaar en het begin mag bemoedigend genoemd worden. Maar men laat hem in de steek, geeft geen geld meer, werkt hem tegen in de kranten en na een drietal jaren wordt Flanagan door zijn Bisschop ter verantwoording geroepen. Hij verlaat Monseigneur echter met de permissie om verder te gaan, wendt zich tot zijn vriend den winkelier, wiens zaak eenmaal door Flanagans boefjes geplunderd werd en die voortaan als voornaamste geldschieter zal mogen optreden gedurende een lange reeks van jaren. Ook de kranten beginnen bij te draaien en het ziet er naar uit, dat Flanagan zonder moeilijkheden zal kunnen doorwerken.

Dan treedt een nieuw conflict dreigend naar voren. Nogmaals heeft Flanagan een bezoek gebracht aan de gevangenis, waar een tot levenslang veroordeelde hem verzocht heeft zich over zijn broertje Whitey te ontfermen. Deze Whitey is wat men noemt een stuk vlegel, waaraan zelfs Flanagan geen haar goeds zou kunnen ontdekken, indien hij niet der heilige overtuiging ware toegedaan, dat geen jongen werkelijk slecht is. Vóór de jongeheer zich laat meenemen naar „Boys Town" heeft Pater Flanagan hem heel even hardhandig aangepakt, hetgeen een tijdelijke lijdzaamheid tengevolge heeft, doch nauwelijks is Jongensstad in zicht, of meneer begint weer een toon aan te slaan, die men zelfs van zijn lieven broer den bendeleider niet zou verwachten.

Men zal begrijpen, dat dit heerschap de nodige consternatie onder de jongelieden verwekt. Ze zijn intussen al met een uitgebreid gezelschap van een paar honderd en alles liep zo mooi, maar nu Whitey zijn joyeuse entree maakt, trilt zelfs Flanagans overtuiging over de lieve jeugd op haar grondvesten. Whitey is een ware pestkop, treitert en intrigeert en schijnt voor de galg geboren te zijn. Hij lacht iedereen uit en tracht zijn omgeving door flinkheidjes te intimideren.

Een paar keer wil hij de benen nemen, en men houdt hem slechts met kunst en vliegwerk van zijn voornemen terug. Hij overtreedt dagelijks de wet van Jongensstad en wordt gestraft door de raad van knapen, die over „Boys Town" regeert naar goede democratische wetten. Maar de ongelukken kunnen niet uitblijven en na een ondergane vernedering besluit Whitey de vrije wereld in te trekken. Hij wordt op de voet gevolgd door den jongsten bewoner Pee Wee, die aan hem gehecht is en hem niet meer verlaten wil.

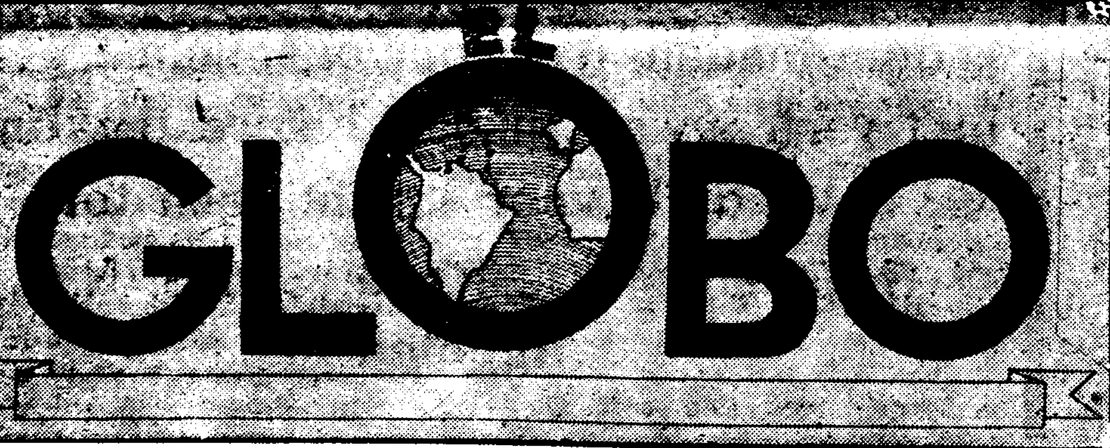
Whitey tracht zich van den knaap te bevrijden en op de openbare weg aangekomen, ziet hij hoe de jongen door een auto opzij wordt geslingerd. Men stelt hem verantwoordelijk en diep verslagen zwerft Whitey de stad in. Daar is hij in het holst van de nacht getuige van een bankroof, waarbij hij getroffen wordt door een kogel uit de revolver van zijn eigen broer, die tijdens zijn transport naar een andere gevangenis was ontsnapt. De gangster draagt Whitey een kerk binnen, telefoneert Pater Flanagan en verdwijnt. Even later liggen twee bewoners van „Boys Town" in hun ziekbed: de kleine Pee Wee en de onhandelbare Whitey, die inmiddels langzaam-aan murw is geworden onder de drang der tragische omstandigheden.

Flanagan ziet thans het einde van zijn prachtig werk naderen. De kranten stellen de bankroof voor als een gevolg van Flanagans systeem en weiden breed uit over den knaap, die wegliep en die aan de roof zou hebben deel genomen. Whitey weigert iets te zeggen, omdat hij zijn broer niet verraden wil, maar snakt er van de andere kant naar de zaken in het reine te brengen en Jongensstad van de ondergang te redden. In een onbewaakt ogenblik vlucht hij de deur uit om zijn broer en diens vrienden, die in een nabije herberg toevlucht hebben gevonden, te waarschuwen en daarna zijn bekentenissen te doen. De heren houden hem echter vast, tot Flanagan aan het hoofd van de gehele Jongensstad komt opdagen. Dan worden de nodige ophelderingen gegeven en „Boys Town" verrijst glorieus uit de moeilijkheden en ziet de dollars bij duizenden toevloeien, en Whitey, die inmiddels en een ander van zijn bravour heeft ingeboet en de Hemel dankt, dat zijn vriend Pee Wee behouden bleef, is thans rijk voor het burgemeesterschap van Jongensstad, waartoe de gehele bende hem luidruchtig roept. Hij zal hard moeten werken, want Pater Flanagan zit weer te piekeren over een grote slaapzaal, die bijgebouwd moet worden en waarvoor weer enkele duizenden nodig zijn.

Aldus in het kort bestek de geschiedenis van „Boys Town", een geschiedenis, die men met spanning volgt en die dan ook menig aangrijpend accent bevat. Norman Taurog, die de film régiseerde, beschikt in Spencer Tracy als Flanagan, Mickey Rooney als Whitey en nog enkele acteurtjes, die temidden van de jongens van „Boys Town" rondwandelen en in de jeugdige bewoners zelf over uitnemend materiaal, dat hij met grote kennis van zaken en gevoel voor dramatische werking gerangschikt heeft. Het effect van de film wordt niet weinig verhoogd door de wetenschap, dat zich hier een gereconstrueerde werkelijkheid afspeelt, die zich nog dagelijks voortzet in de echte Jongensstad van den werkelijk bestaanden Pater Flanagan.

Tegenover een film met zulk een onderwerp, zo boeiend verteld en met nevenverschijnselen van zulke grote sociale betekenis staat men uiteraard sympathiek.

Het is een prachtig pleidooi voor de verwaarloosde jeugd. Zo men echter dieper op de film zou ingaan, dan zal men wel overtuigd worden, dat het eigenlijke werk van Pater Flanagan wel enigszins anders zal verlopen. Zo gemakkelijk als in deze film gaat het niet. Bovendien volgens onze mening treden er in deze film eigenlijk geen echte boefjes op. Whitey is een verwaande straatjongen, geen boefje. De methode van opvoeding wordt bovendien in het geheel niet weergegeven. Zo van straat, zo den engelen gelijk. Het leven leert echter wel anders. Men ziet ook niet veel van een godsdienstige opvoeding. Iedere jongen schijnt zijn eigen, ja wat eigenlijk, godsdienstig gevoel maar na te lopen. In de grond is deze film een Noordamerikaanse reclamefilm, die het uitstekend doet en den mensen de ogen opent voor de verwaarloosde jeugd.

BENZINE-DISTRIBUTIE

BEKENDMAKING

Het Hoofd van het Bureau voor Sociale en Economische Zaken maakt hierbij bekend, dat de distributie van benzine zal aanvangen op

Dinsdag, 9 Maart 1943.

Met ingang van dien datum is elke benzinepomphouder verplicht om het vereischte aantal bonnen uit dit boekjes te schuren.

Het Hoofd voornoemd,
VAN BOVEN.

EMMASTAD

WACHTDIENSTEN: Za. en Zo.:

Telegram Afdeling:
6.3: Hr. Nukoop, tel. 832, Negropont 75A.
7.3: Hr. Bonzet, tel. 353, Louise de Colignylaan 14.
Shipping & Supplies: Hr. De Vlieger, tel. 244, Bernhardlaan 10.
Scheepvaart Afdeling:
6.3: Hr. Barends, tel. 440, Emmastad 24.
7.3: Hr. Langras, tel. 710, W. de Zwijgerlaan 5.
Dok Afdeling: Hr. v. Hasselt, tel. 468; De Boer, tel. 234.

Sportclub „Asiento": Dinsdag 9 Maart voetbalwedstrijd Asiento 2 — O.A.-elftal. Terrein Rio Canario, aanvang 16.30 uur.